

Bruxelles, 21. lipnja 2022.
(OR. en)

10513/22

COH 56
ENV 641
COMPET 521
SAN 403
EDUC 253
EMPL 266
RECH 398
TRANS 428
AGRI 280
POLCOM 65
RELEX 858
POSEIDOM 3
POSEICAN 3
POSEIMA 3

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	21. lipnja 2022.
Za:	Delegacije

Br. preth. dok.:	9514/22
Predmet:	Komunikacija Komisije naslovljena „Stavljanje ljudi na prvo mjesto, osiguravanje uključivog i održivog rasta, oslobađanje potencijala najudaljenijih regija EU-a – zaključci Vijeća (21. lipnja 2022.)

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o komunikaciji Komisije naslovljenoj „Stavljanje ljudi na prvo mjesto, osiguravanje uključivog i održivog rasta, oslobađanje potencijala najudaljenijih regija EU-a”, koje je Vijeće (opći poslovi) odobrilo na 3885. sastanku 21. lipnja 2022.

**Zaključci Vijeća o komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom
gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljenoj
„Stavljanje ljudi na prvo mjesto, osiguravanje uključivog i održivog rasta, oslobađanje
potencijala najudaljenijih regija EU-a”**

Vijeće Europske unije,

PODSJEĆAJUĆI NA:

- članak 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - komunikaciju naslovljenu „Stavljanje ljudi na prvo mjesto, osiguravanje uključivog i održivog rasta, oslobađanje potencijala najudaljenijih regija EU-a” od 3. svibnja 2022.,
 - komunikaciju naslovljenu „Jače i obnovljeno strateško partnerstvo s najudaljenijim regijama EU-a” od 24. listopada 2017.,
 - rezoluciju Europskog parlamenta naslovljenu „Prema snažnijem partnerstvu s najudaljenijim regijama EU-a” od 14. rujna 2021.,
 - Mišljenje Europskog odbora regija o Izvješću Europske komisije o provedbi obnovljenog strateškog partnerstva s najudaljenijim regijama EU-a od 10. prosinca 2020.,
 - mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora naslovljeno „Prednosti koje najudaljenije regije donose Europskoj uniji” od 20. siječnja 2022.,
 - Studiju o posljedicama bolesti COVID-19 na najudaljenije regije iz listopada 2021.;
1. PREPOZNAJE posebnosti Guadeloupea, Francuske Gijane, Martiniquea, Réuniona, Mayottea, Saint-Martina, Azora, Madeire i Kanarskih otoka, tj. njihovo strukturno uvjetovano društveno i gospodarsko stanje, koje je još složenije zbog njihove udaljenosti, izoliranosti, male površine, nepovoljne topografije i klime, prirodnih rizika i gospodarske ovisnosti;

2. PODSJEĆA da se člankom 349. UFEU-a Vijeću omogućuje da na temelju prijedloga Komisije donese posebne mjere za primjenu Ugovorâ kako bi se uzela u obzir posebna svojstva i ograničenja najudaljenijih regija;
3. PREPOZNAJE da bi tim regijama mogla biti potrebna potpora Europske unije u obliku zakonodavstva EU-a prilagođenog njihovim posebnostima, pomoći za inženjerstvo prilagođeno teritoriju i financijske potpore; NAGLAŠAVA da je takva potpora ključna za poboljšanje kohezije na razini EU-a, premošćivanje razlika između tih regija i ostatka EU-a te za poticanje održivog strukturnog i gospodarskog oporavka;
4. posebno UKAZUJE NA to da su najudaljenije regije izložene prirodnim rizicima, klimatskim promjenama i ekstremnim vremenskim uvjetima i osjetljive na njih;
5. NAGLAŠAVA da se najudaljenije regije suočavaju s brojnim zajedničkim ograničenjima iz članka 349. UFEU-a te da svaka najudaljenija regija EU-u donosi različite prednosti;
6. PREPOZNAJE posebne odredbe za najudaljenije regije sadržane u više od dvadeset uredaba EU-a o uspostavi fondova i programa EU-a u okviru višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027.;
7. POZDRAVLJA novu komunikaciju Komisije o najudaljenijim regijama EU-a; POZDRAVLJA to što se ljudi stavljaju na prvo mjesto, s obzirom na to da su europski građani temelj europskog projekta, te što se osigurava da gospodarski oporavak i održivi rast zadovoljavaju potrebe građana;
8. POZDRAVLJA zalaganje Komisije za potporu najudaljenijim regijama i za uključivanje posebnosti tih regija u zakonodavstvo EU-a i u njime utvrđene politike kako bi se prilagođenim i lokaliziranim pristupom potaknuo njihov razvoj;

9. PREPOZNAJE da regije i njihove države članice prema potrebi izrađuju i redovito ažuriraju razvojne strategije za najudaljenije regije; PRIMA NA ZNANJE preporuke Komisije te će blisko surađivati s Komisijom u provedbi tih preporuka;

I. O PANDEMIJI BOLESTI COVID-19, ODGOVORU NA KRIZU I GOSPODARSKOM OPORAVKU

10. PREPOZNAJE da se moraju bolje razmotriti pitanja sigurnosti i otpornosti u tim regijama; USTRAJE na važnosti pripravnosti za krizne situacije i upravljanja njima;
11. NAGLAŠAVA potrebu za rješavanjem problema visokih razina siromaštva u najudaljenijim regijama, posebno nakon pandemije bolesti COVID-19; POZDRAVLJA prioritete navedene u komunikaciji Komisije kao što su smanjenje siromaštva, integracija i ravnopravnost;
12. PREPOZNAJE prioritet koji je Komisija dala održivom i uključivom gospodarskom oporavku i rastu u najudaljenijim regijama nakon pandemije bolesti COVID-19 te POTIČE Komisiju da podupre sektore koji bilježe brz rast i sektore u kojima se stvaraju radna mjesta, a koji pokreću održivi razvoj;
13. NAGLAŠAVA važnost promicanja ulaganja u turistički sektor radi potpore oporavku i održivom razvoju tog strateškog sektora;
14. NAGLAŠAVA potrebu za daljnjom potporom inovacijama, istraživanju i razvoju u najudaljenijim regijama kako bi se ostvarile ambicije iz komunikacije Komisije u području gospodarstva i šire;
15. POTVRĐUJE da je Vijeće prepoznalo održivo plavo gospodarstvo kao jedan od glavnih sektora za poticanje gospodarskog rasta najudaljenijih regija;

16. ISTIČE mogućnosti koje zelena i digitalna tranzicija nude u najudaljenijim regijama kao pokretači gospodarskog rasta, otvaranja radnih mjesta i prijelaza na gospodarski model koji se temelji na održivosti i inovacijama;

Državne potpore

17. POZIVA Komisiju da nastavi s radom na reviziji uredaba o državnim potporama na temelju postojećih odredaba o najudaljenijim regijama u zakonodavstvu EU-a o državnim potporama;
18. POZDRAVLJA fleksibilnost koja je u središtu privremenog okvira za državne potpore tijekom pandemije i PODSJEĆA na to da je ona omogućila ograničavanje negativnih posljedica pandemije bolesti COVID-19;
19. NAGLAŠAVA da potpora u najudaljenijim regijama ne mora utjecati na tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu dok god je usmjerena isključivo na lokalne aktivnosti;

II. O ODRŽIVOM I UKLJUČIVOM OPORAVKU I RASTU

20. POZDRAVLJA činjenicu da je u komunikaciji Komisije glavni naglasak na zadovoljavanju potreba ljudi koji žive u najudaljenijim regijama tako što se njihove potrebe i problemi stavljaju na prvo mjesto u procesu oporavka i rasta; posebno POZDRAVLJA cilj postizanja konvergencije između najudaljenijih regija i drugih regija EU-a;
21. NAGLAŠAVA potrebu da se nakon sastanka na vrhu u Portu najudaljenijim regijama posveti posebna pozornost u okviru europskog stupa socijalnih prava;

Uvažavanje potreba građana: infrastruktura i usluge

22. PREPOZNAJE da je važno razviti infrastrukturu u nekim najudaljenijim regijama kako bi te regije ostvarile koristi od gospodarskog razvoja, održivog razvoja turizma i razmjena unutar svojih geografskih područja te kako bi se zajamčila otpornost;
23. POZIVA dotične države članice da se dodatno angažiraju, uzimajući u obzir kapacitete svojih najudaljenijih regija, osobito kako bi poduprle razvoj osnovne infrastrukture za javnu opskrbu pitkom vodom, stanovanje, sanitarne usluge, gospodarenje otpadom, čistu energiju, brzu i otpornu informacijsku mrežu, otpornost na različite rizike te pristup javnim uslugama i uslugama socijalne skrbi, kao što su obrazovanje, skrb za djecu, zdravstvo ili prijevoz;
24. PODSJEĆA na potpunu ovisnost najudaljenijih regija o cjenovno pristupačnom i pouzdanom zračnom i pomorskom prometu kad je riječ o mobilnosti svojega stanovništva i opskrbi osnovnim potrepštinama;

Mladi, obrazovanje i zapošljavanje

25. PODSJEĆA da najudaljenije regije trebaju osnažiti mlade, osobito putem formalnog i neformalnog obrazovanja, osposobljavanja i volontiranja, te razviti zapošljivost putem razvoja vještina, cjeloživotnog učenja i strukovnog osposobljavanja, uključujući usavršavanje i prekvalifikaciju;
26. NAGLAŠAVA da se fondovima i programima EU-a može poduprijeti razvoj osposobljavanja usmjerenog na aktivnosti koje donose radna mjesta u dotičnim regijama; da bi se njima trebala podupirati mobilnost, uključujući mobilnost unutar dotičnog geografskog bazena, i razvoj osposobljavanja usmjerenog na povećanje zapošljivosti unutar regija, kako bi se odgovorilo na izazove najudaljenijih regija koje se suočavaju sa starenjem stanovništva, u kojima postoje razlike na temelju spola u zapošljavanju ili u kojima je visok udio mladog stanovništva;

27. POZDRAVLJA inicijativu Komisije da uspostavi program bespovratnih sredstava kojim bi se mlade poticalo da u sljedeće dvije godine djeluju te oblikuju i provode projekte na lokalnoj razini u skladu s prioritetima EU-a; POTIČE Komisiju, dotične države članice i najudaljenije regije da što veći broj ljudi informiraju o toj inicijativi;
28. POZIVA Komisiju da provede komunikaciju tako da osigura da se posebnosti najudaljenijih regija uzmu u obzir u politikama EU-a povezanim sa zapošljavanjem, među kojima su inicijativa ALMA, Garancija za mlade i jamstvo za djecu;

Zelena tranzicija i bioraznolikost

29. UKAZUJE NA osjetljivost najudaljenijih regija na klimatske promjene i potrebu za pružanjem potpore najudaljenijim regijama u provedbi zelene tranzicije; NAGLAŠAVA da se politike usmjerene na borbu protiv klimatskih promjena moraju prilagoditi prednostima najudaljenijih regija, na primjer njihovu važnom potencijalu za razvoj energije iz obnovljivih izvora;
30. UKAZUJE NA nedostatak ekonomije razmjera u području gospodarenja otpadom i recikliranja u najudaljenijim regijama te na potrebu za jeftinijim lokalnim rješenjima za oporabu i recikliranje, koja ne bi išla nauštrb zaštite okoliša;
31. PODCRTAVA da je najudaljenijim regijama potrebna potpora u postizanju ciljeva utvrđenih u paketu „Spremni za 55 %” kako bi se u obzir uzela posebna situacija tih regija;
32. POTVRĐUJE da se iznimni krajolici i bioraznolikost najudaljenijih regija moraju zaštititi, obnoviti i cijiniti; POZIVA dotične države članice da se nastave angažirati u tom smislu; POZIVA Komisiju da nastavi promicati tu prednost;

Plavo gospodarstvo i ribarstvo, poljoprivreda i ruralni razvoj

33. ISTIČE da održivo plavo gospodarstvo kao dio integrirane pomorske politike EU-a i održivo iskorištavanje oceana i mora imaju važnu ulogu u europskom zelenom planu i POZDRAVLJA ključnu ulogu misije EU-a „Obnova naših oceana i voda do 2030.” u postizanju ciljeva zelenog plana u svim oceanima i morima, među ostalim u najudaljenijim regijama;
34. PREPOZNAJE da su diversifikacija hrane i neovisnost u opskrbi hranom važne za otpornost najudaljenijih regija i da bi ih trebalo podupirati odgovarajućim poljoprivrednim i pomorskim politikama;
35. PODSJEĆA na posebnosti sustava proizvodnje hrane u najudaljenijim regijama u odnosu na kontinentalnu Europu i susjedne zemlje te na važnost održive poljoprivrede i ribarstva kad je riječ o zapošljavanju i planiranju uporabe zemljišta; NAGLAŠAVA da bi trebalo podupirati lokalnu proizvodnju; POZDRAVLJA ambiciju Komisije da u najudaljenijim regijama provede strategiju „od polja do stola”; POZIVA Komisiju da pomogne tim regijama da u potpunosti iskoriste mogućnosti koje nudi ta strategija, te da provede načela pristupa „jedno zdravlje”;
36. POZDRAVLJA činjenicu da komunikacija Komisije odražava ključne probleme s kojima se suočavaju najudaljenije regije u području ribarstva i plavog gospodarstva te POZIVA Komisiju da svoja pravila, posebno ona koja se odnose na državne potpore, prema potrebi u potpunosti prilagodi situaciji u najudaljenijim regijama, ne dovodeći pritom u pitanje zakonodavstvo EU-a u području ribarstva i okoliša; NAGLAŠAVA da je potrebno podržati obnovu flote za artizanalni ribolov u najudaljenijim regijama;

III. O SURADNJI S DRUGIM EUROPSKIM REGIJAMA, SUSJEDNIM ZEMLJAMA I ŠIRE

37. USTRAJE na tome da ljudima iz najudaljenijih regija treba pružiti mogućnosti osposobljavanja na njihovu geografskom području, posebno putem mobilnosti unutar njihova bazena;
38. POZIVA najudaljenije regije da bolje promiču prednosti koje donose EU-u, da se uključe u projekte suradnje, provode studije i potiču razmjene u svojem geografskom bazenu;
39. POZDRAVLJA potporu Komisije u upravljanju posebnim migracijskim izazovima s kojima se suočavaju najudaljenije regije, posebno kad je riječ o maloljetnicima bez pratnje; POTIČE dotične države članice da povećaju iskorištavanje europskih fondova u okviru podijeljenog upravljanja, posebno Fonda za azil, migracije i integraciju, Fonda za unutarnju sigurnost i Instrumenta za upravljanje granicama i vize;
40. POZDRAVLJA inicijativu Komisije da utvrdi ključna područja za suradnju u svakom bazenu; POZIVA dotične države članice da promiču suradnju u tim područjima između najudaljenijih regija i prekomorskih zemalja i područja, kao i s trećim zemljama;
41. NAGLAŠAVA da bi najudaljenije regije trebalo smatrati prednošću za EU i češće ih uključivati u europske istraživačke projekte; POZIVA države članice da olakšaju integraciju najudaljenijih regija u istraživačke konzorcije posvećene posebnim temama kao što su bioraznolikost te zarazne i tropske bolesti, prema potrebi;
42. POTIČE države članice da potiču suradnju, razmjenu i sinergije između svojih regija i najudaljenijih regija EU-a;

43. NAGLAŠAVA važnost najudaljenijih regija za vanjske odnose EU-a, što omogućuje projiciranje interesa i vrijednosti EU-a na tim geografskim područjima; NAGLAŠAVA važnost bolje integracije najudaljenijih regija u multilateralne projekte suradnje, posebno kada provode pilot-mjere;
44. POZIVA Komisiju da očuva interese najudaljenijih regija, posebno kada je riječ o trgovinskim pregovorima s trećim zemljama;

IV. O JAČANJU PARTNERSTVA, DIJALOGA I POTPORE

45. POZIVA Komisiju da:
- nastavi istraživati načine za povećanje potencijala najudaljenijih regija,
 - poboljša koordinaciju politika EU-a za te regije radi oblikovanja učinkovitijih međusektorskih politika;
 - potiče sudjelovanje dotičnih država članica i njihovih najudaljenijih regija u oblikovanju politika, a posebnosti najudaljenijih regija uzme u obzir u godišnjim ili višegodišnjim programima rada za programe EU-a i u pozivima na podnošenje projekata, prema potrebi;
 - u svim službama podigne razinu svijesti o posebnostima najudaljenijih regija; u vezi s tim nastavi sazivati redovite sastanke radne skupine na kojima će sudjelovati Komisija, najudaljenije regije i njihove države članice, saziva posebne tematske sastanke radne skupine sa svojim relevantnim službama kako bi se analizirali prijedlozi najudaljenijih regija,
 - prema potrebi osigura sustavno uključivanje posebnosti najudaljenijih regija u procjene učinka putem procjena teritorijalnog učinka;
46. POZDRAVLJA namjeru Komisije da osigura savjetodavne alate kako bi pojedinačnim najudaljenijim regijama na zahtjev pomogla da oblikuju planove regionalnog razvoja, reforme i planove ulaganja te da iskoriste mogućnosti i sinergije u okviru fondova i programa EU-a koji mogu dopuniti nacionalne savjetodavne alate i programe;

47. POZIVA dotične države članice da podrže svoje najudaljenije regije u izgradnji administrativnih kapaciteta i potaknu razvoj vještina kako bi ostvarile punu korist od programâ EU-a;
 48. USTRAJE na tome da je potrebno izgraditi alate za praćenje kako bi se redovito pratila provedba komunikacije Komisije.
-